

Funerair Erfgoed

Bijdrage 6

door Jan Olsen

Met deze bijdrage eindigen we onze rondgang op het nog resterend deel van het kerkhof rond de Sint-Martinuskerk. Doch vooraf eerst iets kort over een videofilm geïnspireerd op de gemeentelijke begraafplaats te Melle:

Met **de kortfilm** (12 min.) "**Onvergetelijk**", gemaakt als afstudeerproject voor de kunstacademie van Wetteren, slaagde de Mellenaar **Johan Van Den Daele** erin een prachtige schets te maken van onze gemeentelijke begraafplaats. Sfeer voert hierin de hoofdtoon. Johan liet zich voor zijn onderwerp inspireren door een funeraire wandeling op Open Monumentendag (zondag 13 september 2009) te Melle. Onze heemkundige vereniging stond toen in voor de praktische organisatie ervan.

Op dinsdagavond 28 juni laatstleden mocht een schare genodigden in het polyvalente zaaltje van de Bib genieten van dit mooie visuele werkstuk. De maker laat in zijn film enkele bezoekers aan de begraafplaats even aan het woord, zijn aandacht gaat ook naar enkele belangrijke figuren die er ooit hun laatste rustplaats kregen, zoals de Fransschrijvende priester-dichter en schrijver Camille Melloy (Camille De Paepe), de beeldhouwer Jules Vits en de kleinkunstkunstenaar Wim De Craene.

Het grafmonument van de familie De Cock-Mortier bevat diverse porseleinen foto's van leden die er begraven liggen. Zeker weten we dat **Casimir De Cock** en zijn echtgenote **Maria Leonide Mortier** er hun laatste rustplaats vonden.

Casimir De Cock werd te Melle geboren op 26 juli 1841 als zoon van Joseph de Cock en Rosalie De Raedt, hij was slachter van beroep en hield ook winkel in de Kloosterstraat waar heden de familie Pauwels-Moeraert woonachtig is. Hij huwde te Melle op 1 juli 1863 met Marie Leonide (Leonie) Mortier, zij zag het levenslicht eveneens te Melle, dit op 23 juni 1834 als dochter van Pieter Mortier en Regina Hessens, hun andere dochter (dus de zuster van Maria Leonide) Eugenia Mortier kennen we als de tweede echtgenote van Joannes Knockaert die in de 19de eeuw de herberg "In den Vogel"

(gelegen in de huidige Merelbekerstraat op de plaats waar de zaak Finora zich heden bevindt) uitbaatte en aanleiding gaf om deze Melse wijk de naam Vogelhoek te geven (zie ook een artikel in De Gonde, jg. 20 -1992- nr. 1 p. 11 e.v., 'De herberg In den Vogel' door Jan Olsen).

Casimir De Cock overleed te Melle op 27 juli 1916, zijn vrouw was hem voorgedaan op 3 april 1900, eveneens te Melle.

De grafzerk links ernaast herinnert ons aan de familie Gerard, Theodore Gerard, die helemaal boven aan op de zerk is vermeld, was een zeer verdienstelijk genrekunstschilder die tijdens zijn actief leven hoofdzakelijk in het Brusselse heeft gewerkt. Schilderijen van hem zijn in diverse binnen- en buitenlandse musea te bewonderen, in het Museum voor Schone Kunsten te Gent weten we van de aanwezigheid van het uit 1880 daterend schitterend werk "Op de gezondheid van de pastoor".

Theodore Gerard werd te Gent geboren op 9 december 1829 als zoon van Eugenius Amatus Gerard (schilder van beroep) en Maria Francisca Becker. Hij volgde les aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent. Op 3 september 1851 huwde hij te Gent met de naaister **Joanna Vanden Bulcke** (° te Gentbrugge op 7 februari 1829 als dochter van de timmerman Carolus Vanden Bulcke en Judoca Pourceau). Wie over deze familie en in het bijzonder over de kunstschilder Theodore Gerard alsook over zijn kinderen meer wil weten kan terecht bij een uitgebreide bijdrage van Jan Olsen in De Gonde, jg. 30 (2002) nr. 2 p. 3 en volgende 'Theodore Gerard, een 19de eeuwse genreschilder, overleed 100 jaar geleden te Melle'.

Een gedeelte van het gezin Gerard-Vanden Bulcke kwam eind de 19de eeuw te Melle wonen. Theodore Gerard overleed te Melle op 29 oktober 1902, zijn echtgenote was hem er voorgedaan in 1894. Enkele kinderen waren hun ouders vanuit het Brusselse naar Melle gevolgd, zoals **Charles Gerard** (ook een verdienstelijk tekenaar en kunstschilder, hij gaf overigens jaren les aan het College van de paters Jozefieten te Melle en liet een woning optrekken langs de Brusselsesteenweg, het huidige nummer 359), Charles werd te Sint-Joost-ten-Node geboren op 6 augustus 1857, hij bleef ongehuwd en zorgde voor zijn zieke jongere zuster **Valérie Gerard** (° te Schaarbeek op 30 juni 1870 en overleden te Gent in 1950 –en te Melle begraven). Charles overleed te Melle op 13 maart 1932.

Joséphine Gerard was de tweede echtgenote van de bloemist **Jules (Julien) De Vos** (° Kruishoutem 28 juni 1857 en + Melle 4 januari 1926, zijn bloemisterij lag langs de Brusselsesteenweg schuin tegenover de woning van Charles Gerard), Joséphine was geboren te Schaarbeek op 6 oktober 1860 en overleed kinderloos te Melle op 16 februari 1940, ze hield een wijnhandel open in de Kloosterstraat en mocht onder haar klanten een zekere Arsène Goedertier rekenen, de vermeende dief van het paneel 'de rechtvaardige rechters' van het wereldberoemde schilderij het Lam Gods uit de Gentse Sint-Baafskathedraal. Joséphine Gerard was een goeie vriendin van de echtgenote van de beeldhouwer Jules Vits, hij maakte overigens een buste van haar die zich bevindt in de collectie van het Gemeentelijk Museum te Melle.

Een andere dochter die mee naar Melle was verhuisd was **Emelie (Jeanne) Gerard**, zij was ook te Schaarbeek geboren, dit op 11 december 1864, zij huwde dokter **August Verbraeken** (° Zwijndrecht 13 mei 1832 en + Melle 18 augustus 1898, hij was een eerste maal gehuwd geweest met Emelie van Turenhout, een schoonzuster van de koninklijke calligraaf Charles de Jaegher). Het gezin Verbraeken-Gerard had één dochter, namelijk Germaine (° Melle 3 april 1890). Emelie Gerard overleed te Evergem in 1935.

De opstaande steen met grafplaat waarin de namen van de begravenen is gegraveerd bevat een lauwerkrans als teken van eeuwig leven en overwinning op de dood. Het geheel is bekroond met een eenvoudig kruisbeeld.

Het allerlaatste nog bestaande grafmonument op het kerkhof aan de Sint-Martinuskerk is deze van **de familie De Mulder**. De concessie voor deze grafplaats dateert uit 1891. **Charles Louis De Mulder** werd geboren te Vlierzele op 19 augustus 1820 en overleed te Melle aan maagkanker op 22 juni 1893, hij was te Melle op 22 oktober 1856 gehuwd met Amelia Kotman (° te Gontrode op 7 april 1817 en + te Melle op 24 oktober 1881). Charles Louis De Mulder kennen we nog als initiatiefnemer in 1888 van de bouw het gewezen **Sint-Antoniuskapelleke** gelegen langs de Brusselsesteenweg, op een stukje terrein naast de woning van notaris de Brabandere (zie De Gonde jg. 22 -1994- nr. 1, p. 24 e.v., 'Het gewezen Sint-Antoniuskapelleke te Melle', door Jan Olsen).

Een zoon van hem, **Denis De Mulder** (gehuwd met Elodie vande Velde), hield een hotel-restaurant open op de hoek van de Brusselsesteenweg en de Kerkstraat (waar heden de apotheek van Van Heesvelde zich bevindt). Een zoon van deze laatste en dus kleinzoon van voormelde Charles Louis, namelijk **Robert De Mulder** (° te Melle in 1892) sneuvelde als oorlogsvrijwilliger en deel uitmakende van het 22ste linieregiment (een afsplitsing van het 2de) te Sint-

Margriete-Houtem (nabij Tienen) op 18 augustus 1914 bij een zwaar treffen met de Duitse invaller bij het begin van Wereldoorlog I. Als gewezen leerling aan het College van de Paters Jozefieten te Melle staat hij dan ook vermeld op de gedenkplaat van oorlogsslachtoffers in de inkomhal van dit college.

In dit grafmonument zijn onderaan klimopraken aangebracht als teken van eeuwig leven, bovenaan is een palmtak gegraveerd als symbool voor de overwinning op de dood. Het grafmonument werd vervaardigd door de firma Jan Mahu (1857-1917) die toen aan de Palinghuizen te Gent haar atelier had, dit in de onmiddellijke omgeving van de bekende Westerbegraafplaats. Diezelfde firma had ook de zerk voor de familie De Cock (zie hoger) gemaakt.

In een volgende bijdrage starten we aan de inkom van de gemeentelijke begraafplaats die dateert van in 1911, precies 110 jaar geleden.

